

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Natura 2000 maatregelen Punthuizen–Stroothuizen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

18 april 2019 / projectnummer: 3359

1 Beoordeling van het milieueffectrapport (MER)

De provincie Overijssel wil in de deelgebieden Punthuizen, Stroothuizen en Beuninger Achterveld van het beschermde natuurgebied Dinkelland maatregelen nemen om de natuur te beschermen en uit te breiden. Daartoe wordt het oorspronkelijke natuurlijke reliëf in het landschap hersteld. Hiervoor worden delen van het gebied afgegraven, uitgemijnd¹, vernat en worden bomen verwijderd. De teruggebrachte lage delen van het gebied (slenken) zullen in de winter en het voorjaar overstromen, waardoor gewenste condities voor gevoelige natuur ontstaan.

De Commissie voor de milieueffectrapportage² signaleerde in een eerder advies³ dat in het MER weliswaar veel informatie werd gepresenteerd, maar dat deze nog niet compleet was. Zij adviseerde deze informatie aan te vullen voorafgaand aan de besluitvorming. De aanvulling⁴ op het MER is op 30 maart 2019 aan de Commissie toegestuurd. In dit voorliggende advies geeft de Commissie aan of het aangevulde MER voldoende informatie bevat om een goed onderbouwd besluit te nemen over het project.

Wat blijkt uit de aanvulling op het MER?

De aanvulling op het MER geeft een overzicht van de risico's op korte en langere termijn voor het bereiken van de doelen. Via monitoring van de effecten van het project wordt dit gevolgd. Daarnaast bevat de aanvulling een overzicht van de verschillende mogelijkheden voor natuurherstel die zijn verkend in het overleg dat met belanghebbenden heeft plaatsgevonden. Ook geeft de aanvulling weer tot welke aanpassingen van maatregelen dit overleg heeft geleid.

De aanvulling gaat tot slot in op de mogelijke effecten die de ontgrondingen kunnen hebben.

Hoe beoordeelt de Commissie de aanvulling op het MER?

De Commissie vindt dat de aanvulling gestructureerd ingaat op de informatie die in het MER ontbrak. Door deze informatie in de aanvulling op te nemen of de informatie uit het MER in de aanvulling te verduidelijken, geeft het MER met de aanvulling samen een compleet beeld van de effecten van het project. In de aanvulling op het MER is de volgende ontbrekende informatie opgenomen, die de Commissie in haar eerdere advies heeft genoemd:

- **Risico's dat doelen niet worden bereikt:** Voor sommige natuurtypen bestaan risico's dat de doelen niet of niet tijdig worden bereikt. De aanvulling op het MER maakt duidelijk dat het om de volgende risico's gaat:
 - Het gegeven dat het niet haalbaar blijkt om voor halverwege 2021 maatregelen in Duitsland te nemen om de achteruitgang van zwakgebufferde vennen en blauwgrasland in deelgebied Punthuizen te stoppen.
 - Onzekerheid over het moment waarop voldoende baserijk kwelwater naar deelgebied Stroothuizen toestroomt om de achteruitgang van zwakgebufferde

¹ Uitmijnen houdt in het verschalen van de bodem door selectieve bemesting met stikstof, fosfaat en kalium. Een overmaat aan fosfaat in de bodem wordt bijvoorbeeld verwijderd door uitsluitend met stikstof en kalium te bemesten.

² De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3359](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

³ Zie https://www.commissiemer.nl/docs/mer/p33/p3359/3359_vts_voorlopig_toetsingsadvies.pdf.

⁴ Aanvulling op MER Natura 2000 maatregelen Punthuizen–Stroothuizen, BügelHajema, 30 maart 2019.

vennen en blauwgrasland te stoppen. Daarom wordt de effectiviteit van korte-termijnmaatregelen intensief gemonitord.

- Onzekerheid over het moment waarop de positieve effecten van het stoppen van bemesting, en van maaien en afvoeren, optreden. Als hier pas na 2019 mee kan worden gestart, dan zullen de positieve effecten voor zwakgebufferde vennen en blauwgrasland in beide deelgebieden pas na 2021 worden gerealiseerd.
- Onzekerheid over de uitwerking van maatregelen op de lange termijn (tot 2027).
- Het gegeven dat bij de opzet van het hydrologische model en het doorrekenen van verschillende maatregelen nog geen rekening is gehouden met de mogelijke effecten als gevolg van klimaatverandering. Langere periodes van droogte kunnen tot te lage grondwaterpeilen leiden.

Met deze informatie is volgens de Commissie een realistisch beeld ontstaan van de risico's die ertoe kunnen leiden dat het doel van het project niet volledig wordt bereikt.

- **Afgevallen opties:** De aanvulling geeft duidelijk weer welke varianten zijn overwogen in het overleg met belanghebbenden. Daarbij is ook toegelicht hoe milieuoverwegingen zijn meegewogen bij het afvallen van deze varianten. Met deze informatie is volgens de Commissie duidelijk beschreven hoe het milieubelang is meegewogen in de afweging van varianten van de maatregelen.
- **Ontgrondingswerkzaamheden:** De aanvulling geeft aan hoeveel grond vrijkomt bij de ontgrondingen en tot hoeveel verkeersbewegingen dat grondverzet leidt. Uit de aanvulling kan worden afgeleid dat geen aanzienlijke milieueffecten worden verwacht, waardoor het niet nodig is om als onderdeel van het voornemen randvoorwaarden voor de ontgrondingswerkzaamheden te formuleren. Daar komt bij dat is aangegeven dat de locatie van de gronddepots met Staatsbosbeheer wordt afgestemd, waarbij rekening wordt gehouden met landschappelijke en natuurwaarden. Met deze informatie is volgens de Commissie niet te verwachten dat aanzienlijke milieueffecten optreden die op dit moment nader onderzoek vragen. Uit de aanvulling blijkt dat een werkplan bij de ontgrondingsvergunning wordt opgesteld. De Commissie geeft in overweging om in dit werkplan maatregelen op te nemen om eventuele milieueffecten tegen te gaan.

Het aangevulde MER bevat voldoende informatie om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen bij de besluitvorming over het project. Het MER met aanvulling geeft een compleet beeld van het doelbereik en de effecten van het project en de onzekerheden die daarbij een rol spelen.

Waarom m.e.r. en advies door de Commissie?

Onderdeel van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) zijn maatregelen ter verbetering van de kwaliteit en omvang van de natuurgebieden te verbeteren waardoor deze gebieden minder gevoelig worden voor de effecten van depositie van stikstof. Ook worden andere maatregelen genomen om natuurdoelen in het Natura 2000-gebied Dinkelland te behalen. Om de maatregelen te realiseren, is een provinciaal inpassingsplan opgesteld. Omdat het inpassingsplan ontgrondingen en een functiewijziging van landbouw naar natuur mogelijk maakt, moet een plan-MER worden opgesteld. Ook moet een project-MER voor de benodigde ontgrondingsvergunning worden opgesteld. De eindverantwoordelijkheid voor de maatregelen ligt bij de provincie. De provincie heeft Staatsbosbeheer bereid gevonden om als initiatiefnemer op te treden voor het opstellen van het MER. Provinciale Staten treden op als bevoegd gezag. In een eerder advies over het MER constateerde de Commissie dat nog informatie ontbrak. De provincie heeft de Commissie vervolgens gevraagd om een advies te geven over de opgestelde aanvulling van het MER.

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De

Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval Provinciale Staten van de provincie Overijssel – besluit over het project. Zie ook www.commissiemer.nl

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Jan Bakker

drs. Gert Dekker

mr.dr.s. Gijs Hoevenaars (secretaris)

mr. Tom Smit (voorzitter)

Besluit(en) waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Provinciaal inpassingsplan en ontgrondingsvergunning.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit D16.1, dagbouw mijnen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem. Omdat het rapport ter onderbouwing van zowel plan als vergunning dient, is een gecombineerd plan-/project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit(en)

Provinciale Staten.

Initiatiefnemer besluit(en)

Staatsbosbeheer.

Bevoegd gezag m.e.r.-procedure

Provinciale Staten.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3359](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

